

Nazwa kierunku studiów:

Prawo

Nazwa przedmiotu: Historia polskiego konstytucjonalizmu

Poziom studiów: Jednolite magisterskie

Forma studiów: Stacjonarne

Profil studiów: ogólnoakademicki

Nazwa przedmiotu: Historia polskiego konstytucjonalizmu

Forma zajęć i punkty ECTS

	Liczba godzin	Punkty ECTS	Sposób zaliczenia
wykłady	30		egzamin
Razem	30	2	

Cele kształcenia

- 1) Cel wychowawczy: powiązanie idei zawartych w treściach zajęć z praktycznym wykorzystaniem w działalności zawodowej.
- 2) Cel kształcący: rozwijanie zdolności poznawczych, sprawności intelektualnych oraz zainteresowań tematyką zajęć.
- 3) Cel poznawczy: przekazanie studentom możliwie najobszerniejszego zakresu wiadomości z nastawieniem na doskonalenie pamięci, doskonalenie analizy i języka

Efekty uczenia się

Kategoria: WIEDZA		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_W1	Student ma orientację o miejscu przedmiotów historyczno-prawnych w nauce.	
P_W2	Student uzyskał wiedzę na temat przekształceń instytucji ustrojowych i prawnych w Polsce do 1989.	
P_W3	Student posiada wiedzę o ewolucji myśli ustrojowej w Polsce do 1989 roku.	
P_W4	Student rozumie kontekst i uwarunkowania historyczne kształtowania się ustroju konstytucyjnego w Polsce	
Kategoria: UMIEJĘTNOŚCI		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_U1	Student potrafi prawidłowo analizować zmiany w organizacji instytucji ustrojowych Polski w ujęciu historycznym (do 1989 roku).	
P_U2	Student posiada zdolność do prezentowania własnego stanowiska, argumentowania w szerszym kontekście historycznym	
Kategoria: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO
P_K1	Wiedza o genezie i rozwoju instytucji ustrojowych w Polsce w ujęciu historycznym warunkiem zrozumienia współczesnego kształtu tych instytucji. Student zyskuje świadomość uwarunkowań historycznych kształtujących współczesność.	
P_K2	Student jest gotów do kreatywnego wykorzystania wiedzy w kontekście świadomości historycznej	

Treści programowe przedmiotu

NUMER	OPIS ZAGADNIENIA	FORMA ZAJĘĆ	LICZBA GODZIN
1	Dawne państwo polskie (1795). Początki polskiej państwowości. Stosunek Polski do cesarstwa i papieństwa. Statut Bolesława Krzywoustego (1138). Rozdrobnienie dzielnicowe. Prawo zwyczajowe. Prawo stanowione. Zakres wpływów praw obcych na stosunki w Polsce. Zasięg prawa niemieckiego. Sądownictwo. Korona Królestwa Polskiego. Organizacja państwa stanowego. Pozycja monarchy. Kształtowanie się reprezentacji stanowej (po 1320r.) Unia polsko-litewska (1385). Sądownictwo. Średniowieczne prawo sądowe. Unia lubelska (1569). Sejm Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Pozycja ustrojowa króla. Artykuły henrykowskie (1573). Rządy sejmikowe. Formy samorządu. Wymiar sprawiedliwości i prawo sądowe Rzeczypospolitej szlacheckiej. Reformy ustrojowe w czasach stanisławowskich. Ustawodawstwo Sejmu Wielkiego. Konstytucja z 3.V.1791r. Władze powstańcze (1794). Ewolucja kształtu terytorialno-administracyjnego państwa. Rozbiory i upadek Polski (1795).	wykłady	8 / 8
2	Dzieje porozbiorowe (1772/1795-1918) Formy państwowości na centralnych ziemiach Polski (1807-1915). Utworzenie Księstwa Warszawskiego (1807) i Królestwa Polskiego (1815). Nadanie konstytucji Księstwu Warszawskiemu (1807) i Królestwu Polskiemu (1815, 1832). Ustrój parlamentarny. Administracja centralna i terytorialna. Organizacja władz powstańczych w latach 1830/1831 i 1863/1864. Samorząd gminny w Królestwie Polskim (1864). Likwidacja odrębności ustrojowej Królestwa Polskiego. Organizacja sądownictwa. Zabór austriacki (1809-1914). Utworzenie Wolnego Miasta Krakowa. Nadanie konstytucji (1815, 1818, 1833). Władza ustawodawcza. Administracja (do 1846r.). Autonomia Galicji po nadaniu Statutu Krajowego (1861). Władze krajowe i rządowe. Samorząd terytorialny. Sądownictwo. Zabór pruski (1807-1914). Utworzenie i odrębności ustrojowe Wielkiego Księstwa Poznańskiego (od 1815). Sejm prowincjonalny. Prowincja Poznańska. Administracja. Samorząd terytorialny. Sądownictwo. Organizacja administracji na ziemiach polskich w czasie I wojny światowej. Zmiany w podziałach terytorialno-administracyjnych na ziemiach polskich pod zaborem.	wykłady	8 / 8
3	Druga Rzeczpospolita (1918-1939). Polska pod podwójną okupacją wojenną (1939-1945). Akty ustrojowe po odzyskaniu niepodległości w 1918r. Sejm Ustawodawczy. Mała Konstytucja z 1919r. Uchwalenie ustawy zasadniczej w 1921r. Nowela sierpniowa z 1926r. Uchwalenie nowej ustawy zasadniczej w 1935r. Ustrój parlamentarny i jego dalsze przeobrażenia (od 1935r.). Organizacja administracji centralnej. Administracja terytorialna (administracja rządowa i samorząd terytorialny). Wymiar sprawiedliwości. Prawo i postępowanie karne i cywilne oraz prawo pracy. Organy przedstawicielskie Polskiego Państwa Podziemnego. Administracja ziem polskich podczas okupacji niemieckiej i radzieckiej do 1941r. Kształt terytorialny Drugiej Rzeczypospolitej i zmiany w czasie II wojny światowej (1918-1944/1945).	wykłady	7 / 7
4	Polska Ludowa (1944-1989). Geneza Polski Ludowej (od 1944). Formy zależności od Związku Radzieckiego. Krajowa Rada Narodowa. Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, Rząd Tymczasowy i Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej. Sejm Ustawodawczy. Mała Konstytucja z 1947r. Likwidacja samorządu terytorialnego (1950). Konstytucja PRL z 1952r. i jej nowelizacje. Ustrój polityczny i administracja państwowa. Administracja centralna. Zmiany w organizacji administracji terenowej. Reformy administracji (1972-1975). Wymiar sprawiedliwości. Prawo i postępowanie karne i cywilne. Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych. Utworzenie i znaczenie NSZZ „Solidarność”. Wprowadzenie stanu wojennego w 1981r. Rola „okrągłego stołu” (1989). Program reform ustrojowych. Przywrócenie samorządu terytorialnego w gminie (1990). Praktyka konstytucyjna w latach 1952-1989/1990. Ewolucja kształtu terytorialno-administracyjnego państwa w latach 1944-1989/1990.	wykłady	7 / 7

Warunki zaliczenia

WYKŁADY

FORMA ZALICZENIA	WAGA FORMY ZALICZENIA
Egzamin	100

Metody kształcenia

- wykład case studies, dyskusja problemowa, ćwiczenia praktyczne, praca w grupach. projekty

Literatura przedmiotu (obowiązkowa)

- Kallas Marian. Historia ustroju w Polsce 2019
- Makieła Dariusz. Historia prawa w Polsce 2019

Literatura przedmiotu (uzupełniająca)

- Maciejewski Tadeusz. Historia ustroju i prawa sądowego Polski 2008
- Uruszczak Wacław. Historia państwa i prawa polskiego, tom I (966 - 1795) 2013
- Bardach Juliusz, Leśnodorski Bogusław, Pietrzak Michał. Historia ustroju i prawa polskiego 2009
- Korobowicz Artur, Witkowski Wojciech. Historia ustroju i i prawa polskiego (1772-1918) 2009
- Lityński Adam. Historia prawa Polski Ludowej 2007

Odniesienie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, treści kształcenia, metod weryfikacji

SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
WIEDZA			
P_W1		1 2 3 4	egzamin ustny kolokwium zaliczeniowe
P_W2		1 2 3 4	egzamin ustny kolokwium zaliczeniowe
P_W3		1 2 3 4	egzamin ustny kolokwium zaliczeniowe
P_W4			
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
UMIEJĘTNOŚCI			
P_U1		1 2 3 4	egzamin ustny kolokwium zaliczeniowe
P_U2			
SYMBOL EFEKTU UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO EFEKTU KIERUNKOWEGO	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO TREŚCI KSZTAŁCENIA (NAUCZANIA)	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO METODY WERYFIKACJI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
P_K1		1 2 3 4	egzamin ustny
P_K2			